

„Anul 2010 a fost benefic pentru agricultori”

Interviu realizat cu vicedirectorul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform, Iurie Hurmuzachi

- Care au fost activitățile desfășurate de AGROinform în anul 2010?

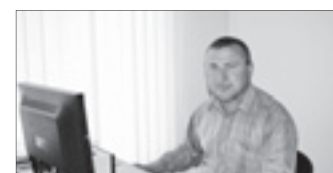
- În ansamblu anul 2010 pentru AGROinform este caracterizat atât prin activități ordinare, cât și printr-un șir de activități noi. Astăzi, la finele anului putem menționa că au fost identificați și stabilite acorduri cu noi parteneri. Pentru prima dată a fost semnat un acord oficial între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Unitatea Consolidată

pentru Implementarea Proiectelor Băncii Mondiale în agricultură și Federația Națională AGROinform. Conform acestui parteneriat am fost acreditați oficial ca organizație care se ocupă de prestarea asistenței tehnice pentru elaborarea și depunerea aplicațiilor în subvenționarea agriculturii. Așa cum colaborăm cu ministerul de mai mult timp și am fost implicați în elaborarea regulamentului privind subvenționa-

(Continuare în pag. 3)

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**AGRICULTORII TREBUIE SĂ PRODUCĂ,
IAR COOPERATIVA SĂ SE SPECIALIZEZE
ÎN VÂNZĂRI**

★5

**2010 - ANUL ÎN CARE
REPUBLICA MOLDOVA A PORNIT
FERM SPRE MAREA FAMILIE
A DEMOCRAȚIILOR EUROPENE**

★6-7

**UN TÂNĂR FERMIER VREA SĂ ADUCĂ
EUROPA LA NOI ACASĂ**

★9

**ASPECTE PRIVIND TEHNOLOGIA
DE CULTURĂ ȘI CONSUMUL DE APĂ
LA TOMATELE CULTIVATE
ÎN SPAȚII PROTEJATE**

★15

**CERERI ȘI OFERTE -
PERIOADA 25 OCTOMBRIE -
25 NOIEMBRIE 2010**

★21-23

www.agravista.md

**CEL MAI COMPLET
PORTAL AGRICOL
DIN MOLDOVA**

ÎMPRUMUTURI pentru businessul agricol

PROCURARE:

- tehnică și utilaj agricol
- sisteme de irigare
- fertilizanți și produse fito-sanitare
- semințe și material săditor

Acum - mai simplu și mai accesibil!

Chișinău: of. Centru: (22) 21 27 68	Cahul: (299) 20 7 34	Căușeni: (243) 22 8 63	Leova: (263) 22 6 93
Chișinău: of. Buiucani: (22) 92 72 33	Criuleni: (248) 21 9 91	Cimișlia: (241) 24 8 99	Edineț: (246) 25 1 66
Chișinău: of. Ciocana: (22) 42 53 66	Orhei: (235) 20 4 67	Călărași: (244) 22 8 75	Rîșcani: (256) 21 8 50
Chișinău: of. Botanica: (22) 54 04 43	Bălți: (231) 29 0 74	Ungheni: (236) 27 4 82	

www.microinvest.md

Produsele din carne s-ar putea ieftini

PREȚURILE LA CARNE ȘI PRODUSELE DIN CARNE S-AR PUTEA MICȘORA, SUSTINE MINISTRUL ECONOMIEI, VALERIU LAZĂR

El a menționat că «ar trebui să asistăm la o ieftinire a cărnii, deoarece Guvernul a eliminat printr-o hotărâre restricțiile la importul cărnii refrigerate».

«Patru ani în urmă Executivul a interzis introducerea în țară a cărnii și produselor din carne refrigerate și congelate. După consultări cu experții și partenerii noștri economici, am dedus

El a subliniat că interdicția pentru importul cărnii congelate va fi menținută, pentru că ea poate fi dăunătoare sănătății omului.

Fiind întrebat de jurnaliști de ce atunci în interiorul țării carnea comercializată este înghețată, Lazăr a răspuns că acest lucru nu ține de competența lui, ci de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, iar reporterii sunt «rămași în

că aceste restricții sunt ilegale. În adresa ministerului au parvenit numeroase plângeri în acest sens. În țările europene carnea refrigerată este reglementată ca și cea proaspătă, fiind păstrată în aceleași condiții de la +4 grade C la -4 grade. Acest lucru ne-a motivat să ridicăm interdicția la importul acestui tip de carne, fapt ce va aduce pe piață o varietate mai mare de produse din carne. Astfel, concurența va crește pe acest segment, iar prețurile s-ar putea micșora», a spus Lazăr.

urmă», pentru că nu fac deosebire între atribuțiile celor două ministere.

El a completat că după convocarea noului Parlament, Ministerul Economiei va expedia spre examinare un proiect de lege ce va anula taxa ecologică pentru importul produselor ambalate în plastic.

Potrivit Biroului Național de Statistică, din ianuarie și până în octombrie curent Moldova a importat carne și produse din carne în valoare de aproximativ 13 mil. dolari.

În 2011 prețurile de consum vor crește cu 8.4%

În 2011 prețurile de consum vor crește cu 8.4%, iar comerțul internațional al Republicii Moldova va crește cu 20%, inclusiv exporturile cu 18,2% și importurile cu 20,7%, estimează experții economici.

Anul 2011 va fi un an destul de dur, marcat de lupta pentru supraviețuire a sectorului real al economiei, care se confruntă și cu bariere instituționale. Însă, prin politici publice inteligente și accelerarea vitezei de derulare a reformelor structurale, fragila relansare economică din 2010 se poate fortifica în 2011. Investițiile nu trebuie să fie sacrificate sub nicio formă pentru a plăti pensiile și salariile.

Acestea sunt unele din principalele concluzii ale celei mai recente ediții a „Monitorul Economic: analize și prognoze trimestriale”, prezentate la 22 decembrie, de către experții IDIS „Viitorul”.

Pentru 2011, experții IDIS anticipează o stabilizare a prețurilor sub nivelul celor înregistrate în 2008, depășindu-se astfel declinul din 2009. Însă, va persista pericolul unor perturbații pe piața internă de produse agroalimentare legat de reducerea suprafețelor unor culturi agricole și terenuri neprelucrate.

Pentru exportatorii din Moldova, semnarea Acordului de liber schimb cu UE va însemna deschi-

derea unei piețe vaste, dar și concurență dură, de aceea autoritățile moldovene trebuie să accelereze eforturile de ajustare la standardele europene.

Pentru 2011, economista Corina Gaibu recomandă menținerea stabilității cursului valutar. O depreciere de 1-1.5% ar fi rezonabilă și ar stimula economia națională, plasând cursul mediu anual pentru 2011 la o valoare de 12.5-12.6 MDL/USD.

De asemenea, experții spun că adoptarea bugetului de stat pe anul 2011 trebuie să fie prioritatea nr. 1 a viitoarei guvernări.

Deficitul de casă al bugetului de stat pentru anul 2011 se estimează la 2,3 mld lei. Astfel, 65% din deficitul bugetar urmează a fi acoperit din împrumuturi externe, ceea ce diminuează eficiența utilizării acestor bani și majorează nivelul de îndatorare a Republicii Moldova.

Ouăle vor fi cântărite din 2011

Parlamentul European a adoptat propunerea de schimbare a standardelor de etichetare a alimentelor. Astfel, începând chiar cu anul viitor, toate produsele alimentare vor putea fi comercializate numai în funcție de greutate, nu la bucată.

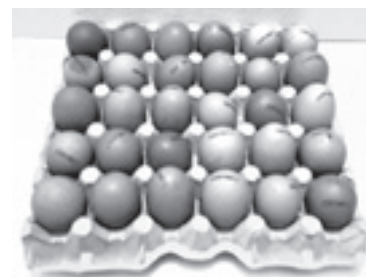
Printre produsele vizate se numără și fructele, legumele sau brânzeturile, dar și ouăle, care după cum se știe sunt vândute exclusiv la bucată. Țările Uniunii Europene au la dispoziție cinci ani pentru a implementa această măsură.

Legea a stârnit, totuși, reacții

negative din partea producătorilor care spun că a cântări fiecare produs individual (exemplu este dat oul) ar induce costuri suplimentare de milioane de euro.

Marea Britanie, prin mai multe organisme ale statului, consideră, de asemenea, că măsura este „aberrantă” și este decisă să lupte împotriva ei.

Pe de altă parte, secretarul de stat pentru Mediu și Alimentație al Marii Britanii, Caroline Spelman, susține că măsura Parlamentului European sfidează tradiții vechi. „Este o măsură

ră aberantă, împotriva bunului simț. Știm deja ce vor consumatorii. Dacă ei vor să cumpere un cofraj de 12 ouă, ar trebui să fie lăsați să o facă. Vom transmite acest mesaj și partenerilor noștri europeni”.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 23.11.2010

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Cartofi	4,00	4,50	4,00	3,50	6,50	4,50	5,00	7,00	5,50	5,00	6,00	6,00	4,00	4,50	4,00
Castraveți	-	-	-	-	-	-	19,00	25,00	23,00	25,00	25,00	25,00	-	-	-
Ceapă galbenă	5,00	5,50	5,00	5,00	5,50	5,00	4,00	5,00	4,50	5,00	6,00	6,00	3,50	4,50	3,50
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	30,00	32,00	30,00	-	-	-	35,00	35,00	35,00
Morcov	5,00	6,00	5,00	5,00	6,50	5,00	7,00	8,00	7,00	6,00	9,00	8,00	5,00	5,00	5,00
Ridiche neagră	3,00	4,00	3,00	3,50	3,50	3,50	3,00	4,00	3,50	-	-	-	3,00	3,00	3,00
Roșii de seră	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	22,00	27,00	25,00	25,00	28,00	28,00	26,00	26,00	26,00
Sfeclă de masă	4,00	4,50	4,00	4,00	4,50	4,00	4,00	5,00	4,50	5,00	6,00	5,00	3,00	3,00	3,00
Usturoi	35,00	35,00	35,00	40,00	50,00	45,00	37,00	40,00	40,00	45,00	50,00	50,00	39,00	39,00	39,00
Varză	3,50	4,00	4,00	4,00	5,00	4,50	4,50	6,00	5,00	4,00	4,50	4,00	4,00	4,00	4,00
FRUCTE															
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	17,00	18,00	18,00	-	-	-	19,00	19,00	19,00
Lămâi	-	-	-	-	-	-	16,00	17,00	17,00	-	-	-	17,00	17,00	17,00
Mandarine	-	-	-	13,00	14,00	14,00	14,00	17,00	17,00	-	-	-	16,00	16,00	16,00
Mere	4,00	8,00	5,00	6,00	6,00	6,00	5,00	11,00	6,50	5,00	6,00	5,00	6,00	8,00	7,00
Mere Golden	4,00	8,00	6,00	6,00	6,00	6,00	5,00	9,00	6,50	6,00	7,00	6,00	7,00	7,00	7,00
Mere Idared	4,00	6,00	5,00	-	-	-	5,00	18,00	6,50	6,00	7,00	6,00	-	-	-
Mere Rihard	6,00	8,00	6,00	6,50	6,50	6,50	5,00	9,00	6,50	7,00	8,00	7,00	-	-	-
Portocale	-	-	-	-	-	-	15,00	17,00	16,00	-	-	-	16,00	16,00	16,00
Prune uscate	25,00	25,00	25,00	-	-	-	15,00	25,00	20,00	18,00	25,00	23,00	-	-	-
Struguri albi de masă	20,00	20,00	20,00	-	-	-	23,00	23,00	23,00	-	-	-	-	-	-
Struguri de masă Moldova	20,00	20,00	20,00	22,00	22,00	22,00	22,00	25,00	23,00	-	-	-	-	-	-
Struguri roșii de masă	23,00	23,00	23,00	-	-	-	23,00	50,00	23,00	-	-	-	-	-	-

EDITORIAL

Liliana BEREGOI

Anii trec și se adună

Trec anii mai ușor decât ne imaginăm, îi căutăm în sertar și brusc nu-i mai găsim, apoi îi uităm și ne amintim de ei când încep a ne albi tâmpilele, când drumurile ni se par mai lungi de atâta așteptare.

Dar anii trec...și nu ne întrebăm nimic, nu ne dau nici un răgaz, se aștern pe umeri povară.

A mai trecut un an...il petrecem în istorie. Sper că pentru voi 2010 a fost plin de rezultate și realizări frumoase.

Suntem în preajma frumoaselor sărbători de iarnă. Este momentul în care oamenii se adună laolaltă, împărtășesc amintiri frumoase și uită de supărări. ... Este timpul să fim mai buni, să oferim mai mult, să sperăm mai mult și să așteptăm mai mult de la ziua de mâine.

Nu știu cum va fi în 2011, dar sper, ca voi cititori ai Agromedia-inform, să aveți energie să o luați de la capăt, să împingeți lucrurile înainte și să credeți în ceea ce faceți.

Să ne facem planuri, să stabilim obiective și fim optimiști. Să vă fie masa plină de bunătați și sufletul plin de căldură și liniște. Vă doresc sărbători fericite alături de cei dragi și să aveți un 2011 pe măsura așteptărilor!

AGRO
MEDIA
inform
PUBLICAȚIE PERIODICĂ
A FEDERAȚIEI NAȚIONALE
A AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

Redactor-șef: Liliana BEREGOI
Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției:
MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Comanda nr. 2394

Tiparul executat la tipografia
«PRAG-3»

„Anul 2010 a fost benefic pentru agricultori”

Continuare. Început în pag. 1

rea 2010, în perfecționarea metodologiei de aplicare la subvențiile respective. Acum la sfârșit de an nu pot să nu menționez cu mândrie, din partea întregii echipei AGRO-inform, că avem depuse peste 800 dosare, în sumă totală de peste 70 mil. lei pentru măsurile 1-11, inclusiv pentru măsura 1-9 AGROinform a depus peste 600 de dosare. Parteneriatul stabilit este unul strategic și sperăm pentru anul viitor împreună cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură să dezvoltăm aceste relații.

Un alt parteneriat strategic a fost stabilit cu Fondul Internațio-

activitățile tradiționale – marketing și agrobusiness, cooperarea fermierilor în diferite aspecte – marketing, producție, asociații pe produs, cooperare informală – grupuri de vânzări, cercuri de studii etc.

- Ce rezultate au obținut membrii Federației în acest an?

- Anul 2010 a fost un an benefic pentru agricultori, datorită condițiilor climatice, au fost obținute recolte bogate, iar piața a oferit prețuri competitive pentru producție. Dacă vorbim despre aportul Federației la acest segment, pot afirma că în rețea au fost elaborate peste 80 de planuri de afacere pentru atragerea creditelor în dezvoltarea

atele despre care am amintit mai sus. Lucrul dat nu poate fi caracterizat ca problemă pentru că în final am reușit tot ceea ce ne-am propus. Vreau să aduc mulțumiri echipei din cadrul rețelei AGRO-inform și echipei naționale care s-au afirmat toți împreună ca specialiști, profesioniști, consultanți de talie națională care pot face față lucrurilor. Vreau să menționez despre echipa națională că anul acesta în premieră am ne-am în calitate de experți internaționali, în categoria respectivă în acest an au lucrat directorul executiv Aurelia Bondari, directorul departamentului agrobusiness și marketing, Andrei Zbancă și vice-

dictează prețurile, dar este necesar ca piețele respective să fie diversificate. La fel se resimte necesitatea dezvoltării tinerilor fermieri. Vreau să menționez că anul acesta la fel în premieră noi am identificat un grup de tineri fermieri în cadrul rețelei AGROinform cu care sperăm, pentru anul viitor, să avem un plan operațional clar în ceea ce privește activitățile noastre pentru dezvoltarea acestor tineri. Spre deosebire de fermierii mai înaintați, ei au nevoie de asistență primară pentru dezvoltarea afacerilor inițiate, iar Federația AGROinform este capabilă să ofere această asistență.

- Care sunt planurile de viitor și ce așteptați de la 2011?

- Toate acele activități care au fost la bază în premieră pentru AGROinform în anul 2010, urmează a fi continuate în 2011. Ceea ce am început să facem trebuie să dezvoltăm în continuare. Avem propunerile noastre vizând subvenționarea agriculturii pentru 2011. suntem un actor important în acest subiect și trebuie să rămânem și pentru anul viitor. De asemenea trebuie să dezvoltăm capacitățile noastre, atât la nivel național, cât și la nivel regional. Desigur că avem nevoie și de noi parteneri și trebuie să lucrăm pentru identificarea și atragerea lor și desigur trebuie să dezvoltăm parteneriatele pe care le-am inițiat în anul curent.

- Ce le-ați ura cititorilor în ajun de sărbători?

- În anul care vine, le doresc cititorilor să se manifeste prin inițiative, cu încrederea că lucrurile pe care le fac sunt necesare în primul rând pentru ei înșiși. Să creadă în succesul propriu și să păstreze speranța că lucrurile se vor schimba spre bine. Iar în momentele în care vor avea nevoie de suport și asistență, să apeleze neapărat la rețeaua AGROinform. Noi suntem cei care avem misiunea de a fi alături de ei. În ajun de sărbători le doresc pace în suflet, bucurie, mulțumiri pentru anul 2010 care a fost un an bun și desigur speranțe realizabile pentru anul viitor.

Liliana BEREGOI

nal pentru Dezvoltarea Agriculturii IFAD, care se ramifică în anul curent în două direcții majore prima fiind acreditarea AGROinform ca organizație care se ocupă de elaborarea planurilor de afacere pentru dezvoltarea agriculturii, iar al doilea segment ține de lanțul valoric, având mai multe aspecte de dezvoltare a marketingului. AGROinform este organizația care susține dezvoltarea cooperării, în acest an avem parteneriat stabilit cu compania germană GTZ cu care ne ocupăm împreună de dezvoltarea a trei cooperative de întreprinzător. Un alt moment strategic important este că la finele anului am obținut un nou proiect finanțat de Comunitatea Europeană, prin intermediul programului operațional Bazinul Mării Negre, pentru o perioadă de doi ani care vizează dezvoltarea marketingului și este implementat în parteneriat cu România și Ucraina, în proiectul respectiv AGROinform deține poziția de lider.

- Cum a fost anul 2010 pentru AGROinform?

- Anul 2010 pentru AGROinform a fost caracteristic prin fortificarea poziției pe piață ca organizație de fermieri care lucrează în beneficiul membrilor. În 2010, AGROinform s-a concentrat pe

dezvoltarea agriculturii. Au fost plasate peste 3 mii de oferte comerciale, ceea ce ține de vânzarea – cumpărarea producției agricole, s-a acordat asistență la intermedierea a peste 350 de tranzacții, la fel s-au organizat 6 conferințe regionale pe produse unde membrii au fost informați despre tendințele pieței, cât și despre situația curentă, prețurile posibile de comercializare.

- Cu ce probleme v-ați confruntat?

- Nu pot afirma că ne-am confruntat cu probleme majore. Problema internă, la care a fost nevoie să ne concentrăm eforturile și atenția pentru a stabili parteneri-

directorul Iurie Hurmuzachi.

Cum am menționat anterior problema de bază a membrilor AGROinform este ca și a celorlalți agricultori: producția obținută și piețele de desfacere. Anul acesta am avut și producție destul de bună și piețele au oferit prețuri competitive. Datorită activităților desfășurate de Federație numărul de membri a crescut în anul curent. Probleme mai ordinare sunt că producătorii au nevoie de credite cu rată mai competitivă pentru piață, fonduri de garanție pentru gaj. Avem nevoie de piețe de desfacere cât mai diverse, noi operăm mai mult cu piețele tradiționale care

Agricultorii trebuie să producă, iar cooperativa să se specializeze în vânzări

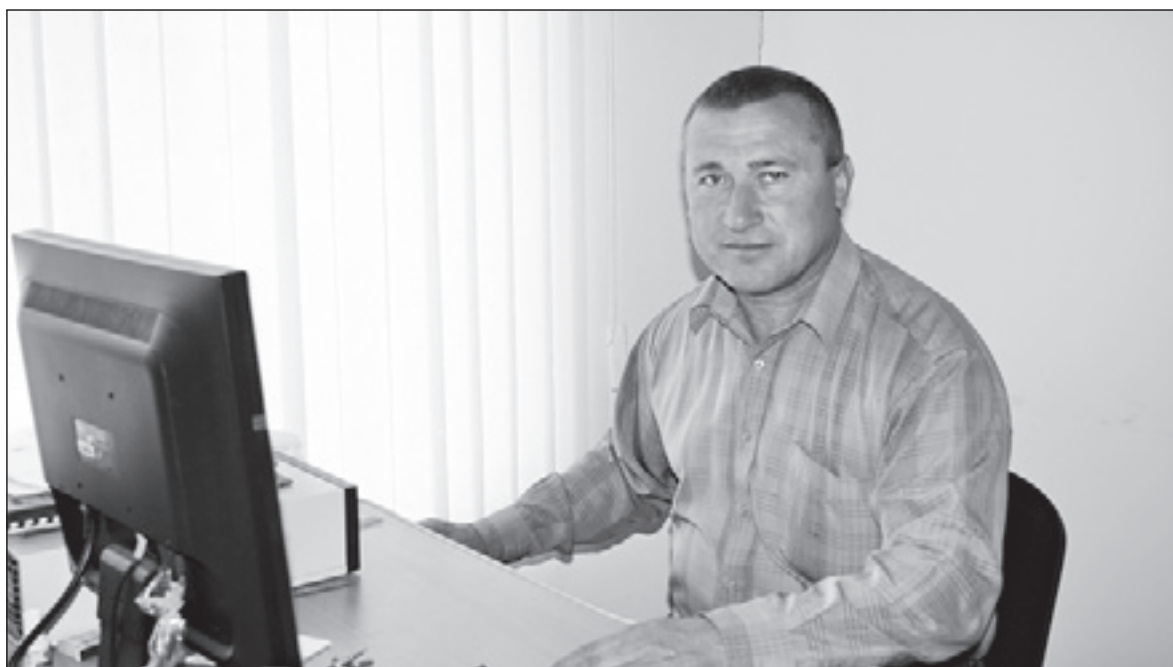
Cooperativa Vegetal Com a fost creată la finele anului 2006, cu scopul de a facilita vânzările producției obținute de membri. În anul 2007 au fost înregistrate primele vânzări prin intermediul cooperativei.

Membrii cooperativei sunt 9 gospodării țărănești care produc legume, struguri de masă, dar și cereale.

„Cooperativa prestează servicii de păstrare, vânzare a legumelor, aprovizionarea cu chimicale, îngrășăminte, lăzi. Mai prestăm și servicii de irigare. Unul dintre membri are tractoare și prestează individual servicii mecanizate, relatează președintele cooperativei, Victor Căpăstru.

Membrii cooperativei au înțeles că comercializarea producției prin intermediul cooperativei este mult mai avantajoasă, deoarece pot fi negociate prețuri rentabile reieșind din cantitățile mult mai mari pe care le va comercializa cooperativa. Din experiențele anterioare ei au învățat că dacă nu găsești cumpărători la timp, e foarte greu să-ți vinzi marfa.

Căpăstru afirmă că cel mai important rezultat obținut până la moment de cooperativă este fri-

giderul construcția căruia a fost începută în anul 2008, dar care actualmente este în funcție și are o capacitate de 100 tone.

„În anul curent vom utiliza jumătate din capacitatea depozitului frigorific, nu pentru că nu dorim, dar pentru că recolta de struguri din anul curent a fost mică”, mai spune președintele Vegetal Com.

În anul 2007 cooperativa a comercializat legume în valoare de 200 mii lei. Au urmat ani dificili,

când productivitatea la legume a fost redusă, dar membrii cooperativei au găsit soluția optimă și s-au reprofilat – au plantat împreună 6 hectare cu viță de vie, soiuri de masă: Prezantabil, Arcadia, Codreanca, care din anul viitor vor intra pe rod.

Pentru viitor, membrii tind să se dezvolte și să înființeze plantații viticole cu struguri moderni și solicitați pe piața externă, să construiască sere pentru producerea legumelor, pentru a obține producție calitativă, omogenă care să fie comercializată prin cooperativă. Un alt scop al Vegetal Com ar fi creșterea numărului de membri.

„Federația AGROinform a fost sursa principală la crearea cooperativei, atât din punct de vedere financiar, dar și organizatoric. Am primit suport la creare și administrare, oferindu-ne un ajutor instituțional în valoare de 9 mii euro, iar la construcția frigiderului am fost ajutați cu 5 mii euro. Am elaborat împreună planul de afacere, participăm la seminare, instruiți organizate de Federație”, menționează Victor Căpăstru.

Președintele cooperativei este de părere că problemele în cadrul

unei cooperative, pornesc de la membrii ei care trebuie să fie selecționați corect, să fie transparentți și să aibă încredere unul în celălalt.

„Membrii trebuie să înțeleagă că nu se cooperează cu scopul de a obține ceva gratis, ci pentru ași facilita activitatea. Trebuie să se învețe să lucreze în comun. Să-și stabilească un scop și direcția de activitate, să fie specializați. Sunt conștienți că atunci când alți producători vor vedea că primii au rezultate vor tinde să se coopereze.

Producătorii trebuie să se coopereze, pentru a nu ieși la piață cu 500 kg de roșii. Ei trebuie doar să producă, iar cooperativa să se specializeze în vânzări”, crede președintele cooperativei.

Liliana BEREGOI

Recensământul general agricol se va desfășura în perioada 15 martie-15 aprilie 2011

Primul Recensământ General Agricol (RGA) în Moldova postsovietică se va desfășura din 15 martie până pe 15 aprilie 2011. o decizie în acest sens a fost luată la ședința Comisiei republicane pentru RGA, condusă de viceprim-ministrul, ministrul economiei, Valeriu Lazăr.

Oficialul a spus că scopul recensământului este de a obține o bază informațională cât mai veridică și mai solidă, necesară pentru fundamentarea politicilor naționale aferente agriculturii și dezvoltării rurale, precum și pentru desfășurarea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

RGA va cuprinde întregul teritoriu al țării, atât mediul rural, cât și urban și va cuprinde toate exploatarea agricole, inclusiv gospodăriile auxiliare ale populației, indiferent de mărime.

Reprezentanții Biroului Național de Statistică au menționat că instrumentarul de bază al realizării recensământului constă în

două formulare 1 RGA și 2 RGA. Aceste formulare sunt structurate pe tematici precum: informații generale privind exploatarea agricolă; modul de utilizare al terenului; efective animale; construcții agricole; forță de muncă; produse de uz fitosanitar, fertilizanți și irigații; agricultura ecologică; activități neagricole; localizarea suprafețelor agricole și a efectivelor de animale.

Ultimul recensământ general agricol în Moldova a fost efectuat în anul 1994. În cadrul acestuia au fost evaluate plantațiile multianua-

le. În 1992 s-a desfășurat recensământul animalelor, iar în 1985 - al suprafețelor de semănat. Guvernul a început pregătirea pentru desfășurarea în Moldova a primului recensământ general agricol încă în 2007. Guvernul a decis că primul recensământ general agricol în Moldova se va desfășura în 2009. Din lipsă de finanțe, acesta a fost amânat pentru 2010.

În noiembrie 2010-12-2 Guvernul Suediei a decis să acorde Moldovei prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare Internațională (SIDA) un grant în

mărime de 20,4 mil. coroane suedeze (\$2,9 mil.) pentru desfășurarea RGA.

Potrivit calculului Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, grantul suedez reprezintă jumătate din suma de 67 mil. lei necesari pentru desfășurarea recensământului, iar încă 1 mil. euro vor fi acordați de Uniunea Europeană.

La începutul lunii decembrie România a anunțat că va acorda Moldovei circa 500 mii euro pentru realizarea RGA. Restul banilor vor fi alocați din bugetul de stat al Moldovei.

În Moldova va fi construită prima uzină din țară de producere a gazului din biomasă

Societatea cu Răspundere Limitată «Bioenergoagro», amplasată în satul Țarigrad, r-n Drochia, pe o suprafață de 13,5 ha, a primit statutul de parc industrial, potrivit unei decizii de Guvern, adoptate luni în ședință.

Ministrul economiei, Valeriu Lazăr, a menționat că societatea respectivă, în comun cu investitorul străin «Zorg Ucraina» LTD, va implementa un proiect de construcție a uzinei de producere a gazului din biomasă.

Potrivit ministrului, implementarea proiectului va fi realizată în trei etape, cu investiții totale în sumă de 25 mil. euro, dintre care 700 mii reprezintă contribuția «Bioenergoagro».

Potrivit studiilor de fezabilitate,

capacitatea anuală a uzinei va constitui 16 mil. metri cubi de gaze, care vor fi utilizați pentru necesitățile economiei naționale prin sistemele de gazificare existente. În acest fel, realizarea proiectului va avea drept consecință micșorarea dependenței de importul de gaze și majorarea securității energetice a țării.

Concomitent va fi obținut un produs secundar - bioîngrășămintă, în cantitate anuală de 60 mii euro.

Implementarea acestui proiect investițional va crea în intravilanul parcului circa 100 de locuri de muncă cu un salariu mediu lunar de 400 euro. Achitarea salariilor angajaților va genera defalcări obligatorii la bugetul de stat de 15 mii euro lunar sau 180 mii euro anual.

Dobânzile pentru credite, cât și cele pentru depozite au scăzut

Un împrumut de la bancă, poate fi obținut acum în condiții mai avantajoase, decât la începutul acestui an. Dobânzile au scăzut din ianuarie până în noiembrie cu aproape două puncte procentuale.

La început de an, băncile acordau credite în lei cu o dobândă medie de 17 la sută, iar în noiembrie, aceasta a coborât până la 15,2 procente. Altfel spus, cei care au împrumutat în ianuarie zece mii de lei, într-un final vor trebui să întoarcă băncii aproximativ 11 mii 700 de lei. Acum însă pentru același credit vom

plăti în jur de 11 mii 500 de lei.

În cazul creditelor acordate în dolari americani, dobânzile au scăzut de la 12,7 la sută în ianuarie, până la 9,3 procente în noiembrie. Evoluția acestora îi descurajează însă pe moldovenii care s-au obișnuit să-și păstreze banii la bancă. Asta pentru că de la începutul anului, dobânzile pentru depunerile în lei au scăzut cu peste două puncte procentuale, de la 9,1 la 6,8 procente anual.

Totodată, dobânzile pentru depunerile în dolari sau euro rămân relativ stabile - în jur de 3,2 la sută.

Gospodăriile casnice din Moldova consumă cu 20% mai multă energie electrică, decât cele din UE

În Republica Moldova, consumul de energie a demonstrat un trend ascendent în mediu cu 12,5% anual între 2001 și 2008 și o rată medie de creștere de circa 0,86% în ultimii cinci ani. Constatările au fost făcute la o masă rotundă cu genericul „Prezentarea Propunerii de politică publică (PPP) privind promovarea eficienței energetice în sectorul rezidențial”.

Astfel, gospodăriile casnice le revin peste 45% din consumul energetic al țării față de 25% deținut de gospodăriile casnice din Uniunea Europeană în consumul final. Sectorul rezidențial din Moldova deține circa 40% din consumul de energie electrică, urmat de cel industrial cu 28% și cel comercial și de servicii publice cu 25%.

De asemenea, a fost menționat aspectul majorării tarifului la energie electrică, numai în anul 2009 consumul de energie electrică majorându-se cu 5,7%. Iar utilizarea aparatelor mai eficiente este cu atât mai importantă cu

cât are loc majorarea prețurilor la energie.

Printre cauzele de bază care generează consumul inefficient de energie electrică în Moldova au fost specificate: necunoașterea de către consumatori a eficienței energetice la aparatele casnice și a opțiunilor de optimizare a acestora; prețuri mai ridicate pentru aparatele mai eficiente și costuri mari de înlocuire a aparatelor inefficiente.

PPP privind promovarea eficienței energetice în sectorul rezidențial a fost elaborată de către Ministerul Economiei cu sprijinul proiectului DFID „Suport pentru implementarea Strategiei naționale de dezvoltare”. Obiectivele generale ale PPP derivă din angajamentele asumate de către Moldova față de comunitatea energetică care presupun eficientizarea consumului energetic național al Moldovei către anul 2020 cu aproximativ 20% în toate sectoarele economice.

Transportatorii din Moldova continuă să fie afectați de criză

Transportatorii din Moldova continuă să fie afectați de criză. În ultima perioadă, 50 de companii de transport internațional, au dat faliment. Transportatorii de mărfuri și călători din Moldova, continuă să fie afectați de criză. În ultima perioadă, mai bine de 50 de companii de transport internațional, au dat faliment. Din anul trecut, numărul de rute internaționale s-a redus cu circa 15%.

Despre aceasta și alte probleme, s-a discutat astăzi în cadrul celui de-al 14-lea Congres al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Moldova. Reuniți în cadrul congresului, transportatorii s-au plâns astăzi pe mai multe probleme. Unii au declarat că sunt afectați de tarifele mici pentru transportarea pasagerilor, alții pe afaceriștii ilegali, care reduc simțitor costul călătoriei, ademenind în acest fel pasagerii.

Astfel, transportatorii care lucrează conform regulamentului muncesc în pierdere. «Până nu vor face norme egale pentru transportatori, până nu se vor înăspri legile inclusiv prin confiscarea vehiculului pentru transportarea ilegală, acest lucru va fi greu de dezrădăcinat», a declarat Anatolie Zaharciuc, directorul companiei de transport.

«Noi nu am avut susținere din partea Guvernului în ceea ce constă transportul de pasageri. Acesta este cel mai corupt astăzi și cred că este bine criticat. Despre aceasta se vorbește mult, dar pași sistematici nu sunt», a spus Vladimir Florea, președintele uniunii transportatorilor și drumurilor din Moldova. Antreprenorii sunt de părere că, pentru a îmbunătăți situația la capitolul tarife în transportul de pasageri, fie în capitală, fie interurban, este nevoie de liberalizarea prețurilor.

«Nu este corect să fie un singur tarif, chiar și pe aceeași rută, pentru un autobuz care are o vechime de 30-40 de ani și nu se știe cum va ajunge până la destinație și pentru altul care este modern și confortabil. Nu poate fi un tarif comun», a adăugat d-l Zaharciuc.

Reprezentantul ministerului transporturilor a promis că, pe viitor se va încerca de găsit soluții pentru rezolvarea problemei transportatorilor care activează ilegal, dar și a problemei tarifelor pentru călătorie. Astfel încât să nu fie afectați nici pasagerii și nici transportatorii. «Cu aceste tarife, având o claritate cu rețeaua de rute, având o strategie clară în toate direcțiile, se poate de menținut aceste tarife pe lung timp înainte», a menționat Boris Gherasim, viceministrul transporturilor și infrastructurii drumurilor.

Autoritățile sunt pregătite să elibereze doar pașapoarte biometrice de la 1 ianuarie 2011

Până în prezent au fost finalizate practic toate pregătirile pentru ca începând cu 1 ianuarie 2011 să fie eliberate doar pașapoarte biometrice.

Ministrul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, Alexandru Oleinic, a relatat că toate secțiile de pașapoarte, atât din centrele raionale, cât și din Chișinău, sunt deja pregătite pentru implementarea sistemului pașapoartelor biometrice.

Potrivit ministrului, toate investițiile pentru implementarea sistemului pașapoartelor biometrice au fost oferite din sursele Centrului de Resurse Informaționale «Registru». În acest scop au fost cheltuiți în jur de 7-8 mil. lei.

Oleinic a precizat că deocamdată Comisia Europeană nu a oferit Moldovei cei 2 mil. euro promiși pentru prin procurarea echipamentului necesar pentru producerea și citirea pașapoartelor cu caracter biometric.

«Sperăm ca până la finele anului să fie anunțat tenderul privind achiziția utilajului necesar. Acest lucru nu creează însă impedimente pentru implementarea sistemului. Cu banii oferiti de UE urmează să reutilăm toate punctele de trecere

a frontierei cu utilaj performant de citire a pașapoartelor cu caracter biometric», a spus ministrul, care a precizat că Guvernul și ministerul pe care-l conduce au întreprins toate măsurile necesare pentru implementarea sistemului.

El a anunțat că deocamdată nu a fost stabilit prețul unui pașaport biometric care va fi eliberat începând cu 1 ianuarie, precizând că acest lucru va fi concretizat până la finele săptămânii. Anterior, autoritățile declarau că vor identifica posibilități pentru a micșora prețul unui pașaport biometric. În prezent, perfectarea unui astfel de pașaport în termen de 30 de zile costă 1250 de lei (față de 250 - prețul unui pașaport nonbiometric), iar în termen de o zi - 2870 lei (față de 1250).

Primul pașaport cu date biometrice a fost eliberat fostului președinte al Republicii Moldova, Vla-

dimir Voronin la 1 februarie 2008. Până în prezent în jur de 3500 de persoane au solicitat pașapoarte biometrice. La moment, peste 100 de state au început utilizarea pe larg a pașapoartelor ce conțin date biometrice.

Implementarea sistemului pașapoartelor biometrice este una din condițiile principale pe care Moldova trebuie să o respecte pentru a beneficia de regimul liberalizat de vize cu UE. Premierul Vladimir Filat a anunțat că la mijlocul lunii ianuarie Comisarul european pentru Justiție și Afaceri Interne, Cecilia Malmstrom, va veni la Chișinău pentru a semna planul de acțiuni oferit Moldovei pentru liberalizarea regimului de vize. Filat a declarat anterior că din momentul semnării acestui plan, Moldova ar putea obține regim liberalizat de vize în termen de 18 luni, potrivit experienței altor țări.

2010 - anul în care Republica Moldova a pornit ferm

Interviu acordat în exclusivitate pentru agenția "MOLDPRES" de Prim-ministrul Republicii Moldova, Vlad Filat

- **Dle Prim-ministru, se apropie de sfârșit anul 2010. Cum a fost acest an pentru Republica Moldova?**

- Unul foarte important. După o lungă perioadă de stagnare, țara noastră a început în sfârșit să se dezvolte în baza unor priorități clar stabilite. În 2010, Republica Moldova a depășit recesiunea, iar în primele nouă luni ale anului curent am înregistrat o creștere economică de 6,5%. Tot în acest an, am obținut un suport important în valoare de 2,6 mlrd dolari SUA (în cadrul reuniunii donatorilor din martie, de la Bruxelles), bani ce urmează a fi utilizați pentru dezvoltarea noastră în continuare. În 2010 au demarat negocierile pe marginea Acordului de asociere cu Uniunea Europeană, dialogul pe marginea liberalizării regimului de vize (recent, a fost aprobat Planul de acțiuni în acest sens), precum și pe marginea Acordului de comerț liber și aprofundat cu UE. Relațiile cu țările vecine au revenit la normalitate și au cunoscut o dezvoltare continuă. Dintr-un stat izolat în plan extern, Republica Moldova a devenit un stat înconjurat de prieteni, cu perspective de dezvoltare clare.

Am avansat și pe calea soluționării problemelor interne. A sporit nivelul de protecție socială a cetățenilor, accesul la servicii medicale, s-a îmbunătățit situația în domeniul educației, culturii etc. Unele progrese au fost înregistrate și pe filiera ce vizează reglementarea problemei

transnistrene, cum ar fi: stabilirea unui dialog permanent la nivel de reprezentanți politici, reluarea activității grupurilor de lucru mixte, aducerea problemei transnistrene pe agenda discuțiilor marilor puteri, soluționarea unor probleme cu caracter social ca reluarea circulației trenului Chișinău-Odesa prin regiunea transnistreană, asigurarea cu polițe medicale din contul Guvernului a 14 categorii de beneficiari din stînga Nistrului etc.

Dintr-un anumit punct de vedere, acest an implică și unele conotații istorice. Este anul în care Republica Moldova a pornit ferm spre marea familie a democrațiilor europene, proces de maximă responsabilitate, care presupune și ample trans-

formări pe interior cu scopul de a asigura un nivel de viață calitativ nou cetățenilor Republicii Moldova.

- **În acest an, Republica Moldova a fost implicată și în două scrutine electorale...**

- Ambele scrutine au reprezentat un triumf al democrației. În premieră absolută, după mulți ani, s-a văzut că și în Republica Moldova pot fi organizate scrutine cu adevărat libere și corecte, în cadrul cărora partidele își pot promova nestingherit ideile și programele, iar cetățeanului i se oferă șansa de a alege, fiind bine informat și neinfluențat de nimeni.

Dacă e să privim aceste scrutine prin prisma rezultatului, atunci putem face și altfel

de concluzii. Cu referire la alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010, ar fi de menționat că rezultatul lor este unul îmbucurător. Peste 60% din alegători au pledat pentru un viitor necomunist, liber, democratic, european. Pentru mine personal și pentru Guvernul pe care-l conduc, rezultatul alegerilor a fost și un vot de încredere, o confirmare a faptului că cetățenii apreciază și susțin acele transformări pe care le-am demarat acum mai bine de un an, acel curs de dezvoltare al țării pe care l-am stabilit și îl urmăresc cu strictețe.

Despre referendumul din 5 septembrie 2010, pot spune că, dacă reușea, astăzi am fi putut constata depășirea crizei constituționale și am fi avut

garanția unei dezvoltări stabile în următorii patru ani. Sper că măcar acum acei care au fost împotriva referendumului și au chemat lumea să-l boicoteze, recurgând inclusiv la minciună, manipulare și dezinformare, au înțeles ce au făcut și conștientizează faptul că anume lor le revine întreaga responsabilitate pentru situația în care ne-am pomenit.

Dincolo de aceste constatări, rămân, totuși, optimist și cred că vom reuși să identificăm acea formulă care ne va permite să asigurăm continuitatea și finalitatea proceselor începute acum mai bine de un an, în conformitate cu voința exprimată de alegători în cadrul scrutinului din 28 noiembrie 2010.

- **În ce măsură a fost afectată dezvoltarea țării în 2010 de condițiile de instabilitate politică?**

- Trebuie să recunoaștem că instabilitatea politică ne-a dezavantajat și când spun acest lucru am în vedere nu un partid anume sau Guvernul, ci întreaga țară. Incertitudinea și nesiguranța pe care le-a implicat pe alocuri starea de instabilitate politică, i-au determinat pe mulți potențiali investitori să fie mai precauți. De asemenea, a fost afectată într-o oarecare măsură și viteza cu care au fost implementate anumite soluții pentru probleme mai vechi. Nu în ultimul rând, instabilitatea politică și-a lăsat amprenta și asupra comportamentului actorilor politici. De aceea, este foarte important ca soluțiile pe care le vom identifica în perioada postelectorală să ia în calcul

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri pentru investiții în tehnică, echipamente și unități de procesare a producției agricole;
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru obținerea creditelor;
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificare furnizorilor de echipamente;
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri.

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing;
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs;
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing.

Pentru informații suplimentare apelați Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform” și organizațiile regionale.

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole;
- Oferirea informației despre prețuri și piețe;
- Cereri și oferte de comercializare;
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață pentru diferite produse pe diferite piețe.

FNAM „AGROinform”

Chișinău, Ștefan cel Mare 123 V,
Tel: 373-22-23-77-30
Fax: 373-22-23-78-30

spre marea familie a democrațiilor europene

doleanțele alegătorilor, să fie eficiente, de durată și să excludă o nouă situație de instabilitate politică.

- Pe lângă criza financiar-economică și cea constituțională, o altă mare problemă cu care s-a confruntat țara în 2010 au fost inundațiile...

- Într-adevăr, inundațiile din acest an au fost o calamitate fără precedent pentru Republica Moldova. În urma inundațiilor, au fost afectate 16 raioane din țară. În noaptea din 5 spre 6 iulie 2010 s-a produs o ruptură a digului de protecție din satul Nemțeni (Hâncești), fapt ce a cauzat inundații grave în o serie de localități din raioanele Hâncești și Cantemir. În consecință, au fost inundate 1084 case de locuit și 6114 ha de terenuri agricole. Au fost evacuate 3 114 persoane. Impactul inundațiilor, analizat din prisma necesităților de reabilitare, se cifrează la 77,5 mln USD, care reprezintă 1,4% din PIB. Cu suportul partenerilor de dezvoltare și a oamenilor, am reușit să gestionăm situația creată. Până la momentul actual, cea mai mare parte din sinistrați au fost asigurați cu locuințe, urmînd ca în zilele următoare acest proces să fie finisat. În total, cu locuințe noi urmează să fie asigurate peste 700 de familii. De asemenea, au fost despăgubiți toți acei care au fost afectați într-o măsură mai mare sau mai mică de inundații. Nu a fost ușor, mai ales dacă luăm în calcul faptul că în doar cîteva luni a trebuit să construim un sat de la zero. Dar, am demonstrat că acolo unde există voință, unde se muncește, numaidecît îți atingi obiectivele.

- La sigur, în 2010 au fost și nereușite. În opinia Dvs., care au fost acestea?

- Aș prefera să vorbim despre lucruri, care ar fi putut să se întîmple, dar care, din anumite motive, au rămas nerealizate. La acest capitol, aș menționa, în special, faptul că prea puțin s-a avansat în ceea ce ține de consolidarea societății. Condițiile politice deloc ușoare, presiunea factorului electoral, perioada scurtă de timp pe care am avut-o

În context, aș mai menționa și faptul că acea creștere economică, despre care am amintit mai sus, ar fi fost mai sesizabilă dacă nu am fi moștenit o țară în pragul falimentului, nu ar fi trebuit să acoperim "găurile bugetare" lăsate de comuniști, nu ne-am fi confruntat cu inundații. Atunci, la sigur, am fi reușit să facem mult mai multe, astfel încît cetățeanul să resimtă din plin schimbările benefice ce au avut loc în ultimul an.

area acțiunilor în vederea demonopolizării, liberalizării, reformării proceselor economice, dezvoltarea unui sistem eficient de protecție socială reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii, continuarea cursului de integrare europeană, promovarea unei politici de reintegrare a țării ce ar permite identificarea unei soluții durabile pentru conflictul transnistrean, dezvoltarea parteneriatelor strategice cu vecinii și cu alte țări cu care ne

la dispoziție au avut o influență decisivă în acest sens. De aceea, în opinia mea, consolidarea societății în jurul unor principii, valori și scopuri comune rămâne un obiectiv prioritar, la realizarea căruia va trebui să muncim în continuare. Numai prin eforturi comune, fiind uniți, vom ajunge un stat liber, democratic, european, prosper.

- Ce așteptați de la 2011?

- Nu trebuie să așteptăm, ci să acționăm. În 2010 a fost pusă baza pentru dezvoltarea normală a țării în continuare. De aceea, în 2011 trebuie să asigurăm continuitatea proceselor începute. Avem scopuri și priorități clar stabilite: creștere economică stabilă prin continu-

dorim să avem astfel de relații etc. Într-un cuvânt, acel vot de încredere, primit de la cetățeni la 28 noiembrie, trebuie pus în aplicare, astfel încît visul oamenilor de a trăi într-un stat liber, democratic, european și prosper să devină realitate.

- Vă mulțumim pentru interviu și vă dorim succes în continuare.

Bugetul pe 2011 va fi aprobat în martie-aprilie

Parlamentul de la Chișinău a fost dizolvat la finele lunii septembrie, iar noul legislativ, format după alegerile parlamentare, se va întruni în prima ședință abia la 28 decembrie, care ulterior urmează să-și aleagă conducerea, după care să elaboreze proiectul bugetului pentru 2011, după care să-l prezinte parlamentului, care trebuie să-l voteze în trei lecturi.

„Într-o variantă optimistă, cu un parlament funcțional care să poată numi guvernul, bugetul pe 2011 va fi aprobat în martie-aprilie”, a declarat ministrul finanțelor, Veaceslav Negruță.

Potrivit lui, lipsa unui buget aprobat pentru 2011 nu reprezintă o problemă mare și nu are de ce să creeze o situație de incertitudine, inclusiv pentru companii, deoarece regulile fiscale nu se schimbă.

Ministrul finanțelor mai susține că până la aprobarea noului buget rămâne în vigoare cel aprobat pentru 2010, care prevede la capitolul venituri circa 15,2 miliarde lei (aproape un miliard euro), iar la cheltuieli - 19,3 miliarde lei (1,2 miliarde euro). Pe parcursul acestui an au fost înregistrate supravenituri de peste jumătate miliard de lei.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova

AGROinform oferă **FINANȚARE FERMIERILOR**

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform oferă finanțare fermierilor din linia de creditare AGROinform/Microinvest pentru următoarele activități:

1. Dezvoltarea activităților de marketing; depozitarea/păstrarea producției; procesarea producției; sortarea/calibrarea/ambalarea producției și etichetarea; marcarea producției agricole.
2. Dezvoltarea agriculturii de valoare înaltă prin crearea capacităților de producere a producției agricole cu valoare adăugată și anume:
 - a. Dezvoltarea legumiculturii și altor activități bazate pe creștere în spații protejate (investiții pentru crearea și modernizarea serelor, solarilor și tunelelor și infrastructura de asigurare a lor);
 - b. Dezvoltarea sectorului de fructe (inclusiv struguri de masă) și pomuşoarelor bazate pe tehnologii intensive și super-intensive (investiții în mijloace fixe capitale și o parte mijloace circulante).
3. Dezvoltarea capacităților la producerea ciupercilor și plantelor medicinale (investiții în mijloace fixe capitale și o parte mijloace circulante).
4. Dezvoltarea sectorului zootehnic prin crearea capacităților de producere a producției animaliere cu valoare adăugată (inclusiv mini-ferme situate în extravilan).

CREDITAREA PENTRU FERMIERI VA INCLUDE URMĂTOARELE SUME:

1. Cooperative de marketing - credite în mărime de până la 50,000 EURO.
2. Antreprenori membri ai cooperativelor de întreprinzători - credite în mărime de până la 25,000 EURO.
3. Antreprenori - credite în mărime de până la 10,000 EURO (excepții poate fi suma de până la 20,000 EURO când afacerea are un impact economico-social avansat și este preponderent orientat în dezvoltarea activităților de post-recoltare).
4. Clienții ce vor contracta creditul poartă deplină răspundere pentru rambursare acestuia (astfel, ei trebuie să ofere gajul ori să-l contracteze din fondul de garantare).

CONDIȚIILE DE CREDITARE PENTRU ÎMPRUMUTURILE ACORDATE SUNT URMĂTOARELE:

- Cooperative de marketing - rata dobânzii 15% anual la care se adaugă comisioane: 1% pentru împrumuturile pe termen scurt (< 12 luni) și 2% pentru împrumuturile pe termen lung (> 12 luni)
- Antreprenori eligibili și membri ai cooperativelor de marketing - rata dobânzii 17% anual la care se adaugă comisioane: 1% pentru împrumuturile pe termen scurt (< 12 luni) și 2% pentru împrumuturile pe termen lung (> 12 luni)
- Rata dobânzii este flotantă.

PROCEDURA DE ACCESARE A FINANȚĂRILOR VA FI EFECTUATĂ PRIN INTERMEDIUL S.R.L. MICROINVEST ȘI ESTE URMĂTOAREA:

1. Potențialii beneficiari trebuie să se adreseze la organizațiile Regionale AGROinform sau la oficiul național de coordonare.
2. Specialiștii AGROinform selectează clienții și îi asistă în perfectarea Planului de Afaceri.
3. Specialiștii AGROinform vor acorda asistență beneficiarilor la conlucrarea cu ofiterii de creditare ai „Microinvest” S.R.L. pentru pregătirea documentelor necesare Dosarului de Creditare.
4. Creditele vor fi aprobate și eliberate într-o lună din momentul depunerii Dosarului la Comisia de Creditare.

Informații suplimentare pot fi obținute la numărul de telefon (22) 23 77 30 sau la rețeaua AGROinform.

Proгноze pentru anul 2011

Conform Monitorului Economic realizat recent de experții IDIS Viitorul, în anul 2010 a avut loc o explozie a prețurilor la produse agricole. Declanșarea acesteia a fost remarcată odată cu apariția primelor prognoze privitoare la diminuarea drastică a producției agricole în statele din regiune. În rezultat, în Moldova au crescut brusc prețurile de comercializare și achiziție a produselor agroalimentare.

Anul 2010 a culminat pentru agricultori cu prețuri înalte de comercializare și achiziții. Experții IDIS anticipează pentru semestrul I al anului 2011 o stabilizare relativă a prețurilor sub nivelul celor

înregistrate în anul 2008. Totodată, în anul 2011, va persista pericolul unor perturbații pe piața internă de produse agroalimentare din Moldova. Originea acestora ar putea fi deficitul unor produse agricole, afirmă experții.

La baza unor astfel de evoluții ar putea fi creșterea comerțului cu produse agroalimentare în trimestrul II și reducerea suprafețelor unor culturi agricole. Experții IDIS consideră eșecuri ale anului curent turbulențele din comerțul cu Federația Rusă, declinul pronunțat înregistrat în sectorul viticol, trenarea reformării sistemului de subvenționare în agricultură.

Iurie Fală, specialist superior în cooperare și agrobusiness al Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform

RECOLTE

Anul 2010 poate fi caracterizat ca unul benefic pentru agricultură. Cu toate că pe parcursul anului ne-am confruntat cu condiții climatice dificile: ploi din abundență pe parcursul lunilor iunie și iulie, temperaturile mari din iulie-august, producătorii au reușit să obțină un volum de producție agricolă relativ bun. Dacă analizăm cantitățile de producție obținută în 2010 nu observăm reduceri mari la recolte obținute, în comparație cu anul precedent.

Dacă vorbim de cantitatea de struguri recoltată avem o reducere de 280 mii tone, comparativ cu anul 2009. Recolta redusă s-a datorat mai mult înghețurilor din iarna trecută.

Diminuarea recoltelor în indicatori naturali nu va influența valoarea producției vândute, deoarece prețurile au crescut considerabil în comparație cu prețurile la produsele agricole în 2009. La culturile cerealiere creșterea este pe alocuri dublă.

Dacă analizăm recolte obținute la așa culturi tehnice ca floarea soarelui și rapița, creșterea prețurilor a compensat cu mult diminuarea recoltelor.

Luând în calcul toate acestea putem cu fermitate să afirmăm că agricultorii din Republica Moldova

au avut parte de un an cu profituri mai mari.

INVESTIȚII

Investițiile au fost orientate preponderent spre plantarea noilor suprafețe de vii și livezi, construcția de sere.

La capitolul acces la sursele de creditare a fermierilor putem să considerăm anul 2010 ca un an influențat direct de instabilitatea economică și politică din republică, în rezultat băncile au finanțat mai lent activitățile agricole, comparativ cu anii precedenți.

Dispoziția producătorilor agricoli, la moment, este mai bună decât cea pe care o aveau la finele anului 2009. Au reușit să recolteze la timp, au reușit să comercializeze la un preț convenabil și sunt mult mai bine pregătiți pentru următorul sezon agricol. Au reușit să obțină mijloace circulante pentru a procura semințe, combustibil, pentru a pregăti terenul de lucru pentru 2011.

Creșterea volumului de investiții în agricultură a fost influențată și de abordarea din partea statului, a susținerii financiare acordate fermierilor.

În premieră pentru Moldova, subvenționarea producătorilor agricoli este orientată spre accesarea fondurilor pentru un număr

mai mare de fermieri fiind stabilite 11 priorități ale programului de subvenționare. Crearea Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură a pus baza construirii unui sistem de subvenționare similar cu cel existent în Uniunea Europeană.

Acest lucru și rezultatele obținute au permis ca a în doua jumătate a anului să fie impulsionate investițiile capitale efectuate de întreprinderile agricole, mai mulți fermieri sunt pregătiți să facă investiții și aceasta nu în ultimul rând datorită profiturilor pe care au reușit să le obțină.

EXPORT

Au crescut considerabil exporturile de producție agricolă în stare proaspătă, mă refer la fructe și legume. Dacă în 2009 au fost exportate 140 mii tone de fructe și legume, atunci numai în 11 luni ale anului curent au fost exportate 252 mii tone, este vorba de o creștere dublă a exporturilor, ceea ce a permis ca prețurile să fie stabilite la un nivel care a acoperit costurile producătorilor agricoli, ceea ce le-a permis ca să-și achite datoriile acumulate în 2008-2009. În mare parte aceasta se datorează faptului că Federația Rusă, care în 2009 a fost afectată de o secetă gravă ce a rezultat într-un deficit mare de produse agroalimentare.

Cererea de legume și fructe în Rusia este foarte mare, fapt care a condus la impulsivitatea exporturilor din Moldova.

Aici este necesar să menționăm că fermierii din Moldova tot mai mult înțeleg necesitatea de a respecta cerințele de calitate a producției și a inofensivității ei. La acest capitol mai avem mult de lucrat și sper că în anii următori o să fie întreprinse mai multe eforturi susținute pentru a ne asigura că fructele și legumele produse în Moldova sunt calitative și inofensive pentru consumatorii de pe piețele de destinație.

Fermierii au început să conștientizeze faptul că fără o asociere profesională este dificil să activezi. Asociațiile profesionale încep a juca un rol semnificativ în elaborarea politicilor într-o ramură sau alta. Vreau să menționez aici membrii asociațiilor profesionale a producătorilor de fructe, care întrunesc în prezent circa 200 de producători din diferite regiuni ale Moldovei. Astfel vara și toamna 2010, aceștia au reușit să nu admită monopolizarea exporturilor de fructe și legume în Federația Rusă, prin mobilizarea și acțiunile lor.

PROGNOZE

Cu siguranță anul agricol 2011 va fi marcat de rezultatele anului

2010. Producția agricolă de valoare înaltă va fi atractivă pentru investiții din partea agenților economici care activează în prezent în agricultură, cât și pentru persoanele care vor dori să investească. Prețurile la cereale cred că o să continue să crească, dar nu spectaculos ca în anul curent. Creșterea va fi lentă și este cauzată de situația pe piețele externe.

Trebuie să ținem cont de faptul că dacă în Ucraina și Rusia se va menține embargo la exportul cerealelor, prețurile la cereale vor crește. În cazul în care anul 2011 va fi benefic pentru aceste țări, atunci prețurile o să fie influențate de aceste piețe. La floarea soarelui similar se așteaptă o creștere lentă a prețurilor, această creștere va fi determinată de deficitul de ulei din floarea soarelui cauzat de diminuarea exporturilor din Rusia și Ucraina.

La fructe și la legume, consider că la cele care au fost produse în sezonul 2010 cu vânzarea la începutul lui 2011 se așteaptă o creștere nesemnificativă de preț. Această creștere, însă, nu va depăși cu mult prețurile care au fost înregistrate în anul curent.

Pentru merele de vară, prețurile vor rămâne înalte, fiindcă Moldova practic nu are concurenți pe acest segment, pe piețele Rusiei.

Pînă în martie 2011 în Transnistria va fi creată banca dezvoltării agricole

Pînă în martie 2011 în Transnistria va fi creată Banca Dezvoltării Agricole (BDA). Așa prevede legea în cauză, care va intra în vigoare de la 1 ianuarie.

În document se menționează că scopul principal al băncii este "atragera și concentrarea mijloacelor proprii și de împrumut și direcționarea acestora spre creditarea producătorilor agricoli" din regiune.

Fondatorul BDA este "RMN în persoana organelor executive ale puterii de stat, împuternicite de către președinte", iar acționari sînt "statul și producătorii agricoli".

Costul nominal al acțiunilor băncii este 1 mil. ruble (\$100

mii). Pentru formarea capitalului statutar al băncii în bugetul de stat pentru anul 2011 sînt prevăzute 20 mil. ruble.

În primii doi ani de activitate a BDA profitul acesteia va fi direcționat exclusiv spre majorarea capitalului statutar. Banca este supusă impozitării preferențiale.

Creditele vor fi acordate doar producătorilor agricoli care au deschis un cont în bancă. Creditul va fi folosit în scop bine definit. Termenul contractului și rata dobînzii nu pot fi modificate în perioada valabilității acestuia. Creditul se oferă în ruble transnistrene. Acesta însă poate fi achitat și în valută străină, la cursul oficial al Băncii Centrale a Transnistriei.

Un tânăr fer mier vrea să aducă Europa la noi acasă

În loc să rămână în Europa, așa cum ar face mulți tineri din ziua de azi, a hotărât să aducă Europa la el acasă. După 11 ani, timp în care a muncit în Rusia, Germania și Italia, Viorel Voinu a revenit în satul de baștină - Stoianovca, raionul Cantemir - pentru a-și îndeplini visul pe care îl avea încă de pe băncile școlii: de a construi o fermă de păsări după standardele europene. Chiar dacă pe atunci nu cunoștea prea bine ce înseamnă să întreții o fermă și ce obligații are un fermier, Viorel, împreună cu fratele mai mare, Anatol, a muncit mai bine de zece ani pentru a-și realiza visul.

Pentru că nu a putut să-și continue studiile, imediat după clasa a XI-a a plecat să muncească la Moscova, apoi în Germania, iar ultimii cinci ani și i-a petrecut în Italia. „Adevăratul sens al cuvântului fermier l-am aflat când am ajuns în Europa. Practic în fiecare al doilea weekend, când conaționalii mei obișnuiau să meargă la bere sau la cumpărături, eu vizitam fermele de acolo. Mi-am făcut mulți prieteni care au un astfel de business deja de trei-patru generații, iar când m-am reîntors am construit o fermă după modelul celor văzute în Germania și Italia”, spune Viorel.

În 1999 când a finisat școala medie din satul de baștină, Viorel și-a dorit să-și continue studiile la Colegiul Financiar, dar pentru că nu avea bani să achite taxa de studii a fost nevoit să plece la muncă peste hotare. Abia peste mai bine de zece ani, când a revenit în țară, a putut să învețe mai departe. „Acum fac Facultatea de Zootehnie la Universitatea Agrară, pentru că țin de activitatea și de businessul pe care îl administrez. Niciodată nu este prea târziu să înveți”, spune tânărul. Fiind întrebat de ce a ales să se întoarcă în țară după atâta timp, tânărul om de afaceri spune că dragostea de țară și dorința de a contribui la dezvoltarea economiei R. Moldova l-au făcut să revină pe meleagurile natale. Și, pentru că nicăieri nu-i mai bine decât acasă, Viorel încearcă să-și convingă și fratele să se întoarcă în RM, chiar dacă locuiește de 12 ani în Germania și este căsătorit cu o nemțoaică.

Găini ca în Europa și ouă dietetice

A început afacerea cu doar șase incubatoare trimise din Italia, iar acum are o fer-

mă de păsări cu o capacitate de producție de nouă mii de ouă pe zi și o fabrică de nutrețuri combinate cu o capacitate de opt tone de furaje pe zi. „La început vindeam pui de o zi, în 2008 am reușit să facem o hală de creștere a puilor, de asemenea pentru vânzare. În 2009 am deschis o hală de găini ouătoare și în 2010 hala de creștere a puilor a produs găini hibrid pentru ouă dietetice. Acum produsul finit este doar oul”, spune Viorel Voinu, care a subliniat că găinile lui sunt de asemenea din Europa. În Germania, găinile produc circa 350 de ouă anual. Ferma este construită în așa fel ca produsul să fie ecologic pur, oul nimerind imediat pe transportoare de pânză în ambalaje. Cu ajutorul programului de abilitare economică a tinerilor, Viorel și-a construit o fabrică de nutrețuri combinate. „Fabrica am adus-o tot din Italia. Este necesar numai un singur om pentru a produce circa șapte-opt tone de furaje pe zi. Noi încercăm la maximum să reducem munca fizică. Cred că este mai bine să fie doi operatori cu un salariu bun decât patru cu salarii mizere, că astfel riscăm să îi pierdem pe toți patru”, afirmă tânărul. La moment, are șapte angajați, toți din mediul rural. El spune că o problemă cu care s-a confruntat personal este „lipsa oamenilor dornici să muncească. Când nu sunt calificați încerc chiar eu să îi învăț, dar unii dintre ei, pur și simplu, nu vor să muncească”, afirmă tânărul.

Tainele businessului ar trebui însușite în liceu

Micul business ar trebui să fie predat elevilor încă din liceu, crede Viorel, pentru că, spune el „tinerii sunt cu capul în nori, majoritatea visează să ajungă milionari peste noapte și nu prea înțeleg efortul colosal pe care trebuie să îl depui pentru a reuși. Una din condițiile oricărui proiect sau a creditului este gajul, lucru pe care tinerii nu prea îl iau în calcul. Ei nu sunt pregătiți pentru economia de piață, nu știu ce înseamnă business, se tem că vor pierde dacă vor pune ceva în gaj. Noi practic nu suntem gata să riscăm, nu știm ce înseamnă să riști, dar businessul presupune să-ți asumi și un anumit risc. Micul business cred că ar trebui să fie studiat la liceu”, este de părere tânărul.

„Nostalgia părinților ne ține pe loc!”

Viorel își dorește să se lanseze în politică. „La primărie nu voi candida niciodată. Am lucruri mai importante de făcut decât să fiu primar. A fi primar înseamnă a fi ostaticul sătenilor, iar eu simt că sunt capabil de mai mult: să propun ceva nou, să iau decizii, să atrag investiții”, consideră el. Apoi adaugă: „M-aș lansa totuși în politică, pentru că vreau să redirecționăm poziția cetățenilor, să nu mai fie nostalgici. Nostalgia ne ține legați de mâini și de picioare. O spun cu durere: anume nostalgia părinților noștri după URSS ne ține pe loc. Atâta timp cât privim în urmă și încercăm să mergem înainte, ne împiedicăm și nu putem progresa”.

Crăciunul în familia Voinu

Crăciunul este o zi specială pe care Viorel împreună cu soția Natalia și cei doi copii, Mădălina și Laurențiu, o sărbătoresc acasă. Fa-

milia Voinu face Crăciunul pe stil nou. „Când eram cu părinții sărbătoream pe stil vechi”, spune Viorel. De vreo șase ani însă, împreună cu mai mulți prieteni sărbătoresc pe stil nou. „În seara de Ajun avem un program special pe care îl pregătim în prealabil. Deja ne-am întâlnit duminica trecută, când am stabilit programul pentru copii. Facem Crăciunul cu încă patru familii tinere și fiecare dintre noi prezintă câte o scenetă, apoi cineva dintre noi se deghizează în Moș Crăciun și oferă cadouri copiilor în schimbul unei poezii sau al unui colind. În timp ce femeile trebăluiesc prin bucătărie, noi ieșim afară să pregătim grătarul. De pe masa de Crăciun nu lipsesc plăcintele, clătitele, carnea de pui și cea de vită, precum și răciturile. Soțiile noastre pregătesc la masă bucatele specifice fiecărei familii, ca să ne cunoaștem reciproc tradițiile de familie. Surpriza din acest an va fi un spectacol cu clovni și magicieni pentru copii. Avem surprize și pentru cei maturi, dar nu vi le pot spune. Fiecare încearcă să îi surprindă pe ceilalți cu ceva original. Eu cu soția Natalia vom realiza o scenetă inspirată din discursurile lui Garcea”, povestește Viorel Voinu.

Ala COICA

AU FOST LANSATE CURSURILE DE INSTRUIRE ÎN CADRUL PROGRAMULUI DE ATRAGERE A REMITENȚELOR ÎN ECONOMIE

La 13 decembrie 2010 a fost lansată oficial Componenta de instruire din cadrul Programului de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”, pentru anii 2010-2012, care sa desfășurat timp de 10 zile în incinta ODIMM.

La Componenta „Instruire și Suport antreprenorial” au participat 21 de persoane: migranți sau rude de gradul I – beneficiari de remitențe, doritori să lanseze sau să dezvolte o afacere în Republica Moldova. Lansarea oficială a Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1” a avut loc la data de 22 noiembrie curent.

În urma instruirii, participanții vor putea obține un grant pentru crearea sau dezvoltarea afacerilor, suma maximă a finanțării nerambursabile, constituind 200 mii lei.

Programul este desfășurat în baza regulii „1+1”, care prevede că fiecare leu investit din remitențe va fi suplinit cu un leu din cadrul PARE.

Programul se va desfășura timp de 24 de luni, iar colaboratorii ODIMM vor consulta și vor ghida toți doritorii de a participa în cadrul PARE 1+1, atât la sediul ODIMM cât și prin intermediul Liniei telefonice la numărul de contact : (373 22) 22 57 99.

Menționăm, că doritorii de a participa în cadrul Programu-

lui PARE 1+1, pot depune în continuare dosarul cu documente, care va conține următoarele acte:

DOCUMENTE CARE JUSTIFICĂ ELIGIBILITATEA LA PROGRAM

Copia buletinului de identitate;
Copia autenticată sau originalul contractului de muncă din străinătate a migrantului (după caz). Va fi prezentată traducerea legalizată a documentelor;

Documente justificative privind proveniența banilor din remitențe: contract de muncă; certificat de confirmare a salariului/veniturilor, extras din conturi bancare; copiile dispozițiilor de transfer bancar. Va fi prezentată traducerea legalizată a documentelor;

Documente care identifică legătura de rudenie dintre migrant și solicitantul de Program: buletin de identitate, certificat de căsătorie, certificat de naștere (după caz).

DOCUMENTE NECESARE A FI COMPLETATE PENTRU PARTICIPARE LA PROGRAM

Formularul de participare la Program descarcă;
Nota de concept a proiectului/afacerii descarcă;

Cererea de participare la instruire/declarație pe proprie răspundere privind eficiența activității antreprenoriale (original):

a) Cererea de participare la instruire pentru Persoana fizică;
b) Cererea de participare la instruire pentru Întreprindere;
c) Declarație pe proprie răspundere privind eficiența activității antreprenoriale;

Declarația pe propria răspundere privind proveniența sumelor de bani din remitențe, semnată și datată de beneficiar:

a) Persoană fizică;
b) Întreprindere;

Totodată, accentuăm că la acest Program nu sunt eligibile afacerile din următoarele domenii de activitate: importul de mărfuri, activitățile fiduciare (cu hârtii de valoare) și de asigurare, activitățile fondurilor de investiții, activitatea bancară, de microfinanțare, alte activități financiare, schimbul valutar și lombardurile, jocurile de noroc, procurarea bunurilor imobiliare destinate spațiului locativ sau altor scopuri decât cele de producere sau prestării de servicii, comerțul, alimentația publică în municipiile Chișinău și Bălți, servicii de imigrare sub orice formă, servicii notariale, juridice și de avocat.

A fost lansată marca națională “Agricultura ecologică – Republica Moldova”

La Chișinău a fost prezentată oficial marca națională “Agricultura Ecologică – Republica Moldova”. Aceasta urmează să fie aplicată doar pe produsele agroalimentare care sunt conforme cu regulile de producție ecologică.

Ministrul agriculturii și industriei alimentare, Valeriu Cosarciuc, a declarat că marca națională “Agricultura ecologică - RM” este un sistem oficial de control și garanție, care va confirma faptul că produsele sînt ecologice și inofensive.

“Marca națională va fi aplicată începînd cu anul 2011 în mod gratuit doar pe produsele agroalimentare care sînt conforme cu regulile de producție ecologică”, a specificat ministrul.

El a menționat că agenții economici care vor aplica această marcă națională vor beneficia de suport din partea statului în vederea obținerii certificatului de conformitate și inofensivitate ISO 22 000, ceea ce le va permite să-și exporte produsele peste

hotare, dar și să-și vîndă produsele pe piața internă în condiții prioritare.

“La moment doar 100 de agenți economici din Moldova pot beneficia de marca națională, deoarece aceștia produc produse absolut ecologice. Pentru a stimula producătorii agricoli să se orienteze asupra fabricării produselor agroalimentare ecologice ministerul subvenționează 20% din investițiile în agricultura ecologică”, a precizat Cosarciuc.

Potrivit lui, marca națională

“Agricultura Ecologică - RM” se va utiliza în scopul etichetării și prezentării produselor agroalimentare ecologice și se va aplica doar pe produsele agroalimentare care au fost supuse procedurii de inspecție și certificare pe tot parcursul ciclului de producție de către organismele de inspecție și certificare, autorizate de ministerul de resort.

Marca națională urmează să fie înregistrată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectu-

ală. Acesta va aparține statului și va fi gestionată de către Ministerul Agriculturii. Condițiile de utilizare a mărcii și de obținere a dreptului de aplicație a acesteia de către agenții economici vor fi stipulate într-un Regulament ce urmează să fie aprobat de Guvern.

Ministerul Agriculturii cere readucerea Inspectoratului Fitosanitar la vamă

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pledează pentru readucerea Inspectoratului fitosanitar și al Inspectoratului sanitar-veterinar la vamă.

Viceministrul Ștefan Chitoroagă a spus că verificarea fructelor și legumelor care sunt exportate sau importate în Moldova trebuie să aibă loc la hotar, căci «se întâmplă cazuri când agenții economici încearcă să scoată din țară altă producție decât cea verificată».

El a amintit de situația cu limitarea recentă de către Rusia a numărului furnizorilor de fructe, deoarece controlul la vama moldovenească a producției exportate s-a înrăutățit.

«Deseori se întâmplă cazuri când producția importată din alte țări nu corespunde cerințelor, iar în urma verificărilor aceasta este înțoarsă. Pentru a nu avea cazuri când camioane întregi cu produse de import să se plimbe prin toată țara, iar după verificare să fie întoarse în țări-

le de origine, ar fi bine ca marfa să fie verificată chiar la vamă, astfel încât în țară să nu intre produse necalitative», a precizat viceministrul.

Ministerul a elaborat un proiect de hotărâre privind readucerea în vamă a Inspectoratului fitosanitar și al celui sanitar-veterinar, care a fost propus deja Guvernului spre aprobare.

Serviciile fitosanitare și sanitar-veterinare au fost scoase de la vamă cu câțiva ani în urmă în vederea reducerii barierelor birocratice la frontieră și introducerea principiului verificării prin «ghișeu unic».

Pepinierele din Moldova vor reuși să asigure viticultorii cu butași în anul 2011

Pepinierele din Moldova vor reuși să asigure viticultorii cu butașii necesari pentru plantare în anul 2011.

Șeful Direcției viticultură și vinificație din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Victor Cibotari, a spus că în anul curent cele peste 28 de pepiniere din țară au reușit să altoiasă peste 8 mil. de butași, practic de două ori mai puțin decât în anul trecut.

«Micșorarea capacităților de altoire și producere a deținătorilor de pepiniere se datorează crizei financiare, eveni-

mentelor legate de stoparea exportului de vinuri pe piața rusă, dar și faptului că ministerul a refuzat să mai subvenționeze producătorii care activează în acest domeniu», a specificat Cibotari.

Potrivit lui în urma altoirilor s-a reușit creșterea și dezvoltarea a circa 3,5 mil. de butași, care vor fi vînduți viticultorilor pentru plantarea din lunile martie-aprilie 2011.

«În anul viitor se preconizează plantarea cu butași a circa 2 mii ha de terenuri agricole, cu 500 ha mai mult decât în anul trecut. În acest an, un bu-

taș de soiuri de masă va costa pe piață în jur de 15 lei, iar un butaș de soiuri de vin va costa 11-12 lei», a precizat Cibotari.

El spune că cele mai mari pepiniere de producere a butașilor sunt situate în raioanele Strășeni, Cojușna, Hîncești, Cimișlia, Tarcălia și Basarabeasca.

«În cazul în care nu se va reuși asigurarea viticultorilor cu butașii necesari, vor fi importați butași de soiuri bune din Italia la prețuri nu mai mari de 1 euro pentru un butaș», a încheiat specialistul.

Deși recolta de porumb a fost bogată, prețul practic s-a dublat

În Moldova producția totală de porumb în anul curent constituie 1,5 mil. tone, ceea ce este mai mult cu 400 mii tone față de 2009.

Specialistul principal al Direcției fitotehnie, seminologie, horticultură și pepienerit din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ion Guci, a spus că acest lucru a fost determinat de condițiile climatice favorabile, productivitatea medie ajungînd

la circa 4 tone la hectar față de 2,7 tone la hectar în anul trecut.

Potrivit lui, deși roada de porumb este bogată, în acest an prețul de comercializare a porumbului practic s-a dublat, până la 2,5-2,8 mii lei pentru o tonă.

Specialistul a menționat că din roada anului curent au fost exportate deja circa 6 mii tone de porumb în țările Uniunii Europene și în Asia Mijlocie,

iar în Belarus a fost exportat porumb pentru semințe.

«În acest an Moldova este asigurată sută la sută cu producție de porumb și hrană pentru animale. Pentru consumul curent au fost redirecționate în jur de 870-880 mii tone de porumb», a încheiat Guci.

În 2010 în toate raioanele Moldovei au fost cultivate circa 254 mii ha cu porumb.

Federația AGROinform oferă asistență LA ACCESAREA CREDITELOR DIN PROGRAMELE FIDA

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform este acceptată în calitate de prestator de servicii la elaborarea planurilor de afaceri pentru creditarea directă din sursele programelor FIDA. Accesarea creditelor pentru antreprenori este efectuată din următoarele Proiecte:

1. Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II)
2. Programul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV)

Serviciile de suport și asistență a rețelei AGROinform beneficiarilor participanți la Programele FIDA se concentrează asupra următoarelor activități:

- ⇒ Acordarea asistenței tehnice și consultații privind dezvoltarea unei afaceri;
- ⇒ Asistarea și identificarea întreprinzătorilor cu interes potențial de a participa la Program;
- ⇒ Ajutarea antreprenorilor să-și definească activitățile în care doresc să investească și efectuarea aranjamentelor necesare pentru pregătirea proiectelor și planurilor de afaceri;
- ⇒ Acordarea serviciilor de consultanță necesare pe parcursul pregătirii, evaluării planului de afaceri și a proiectului investițional până la aprobarea la Instituția Financiară Participantă;
- ⇒ Evaluarea în oficiu și în teren a intențiilor de participare prezentate de către beneficiari;
- ⇒ Asistarea potențialilor beneficiari la dezvoltarea activităților care sunt parte a lanțului valoric (furnizarea de resurse, producere, prelucrare, comercializarea);
- ⇒ Asistență finalizată completă la prezentarea documentelor de credit la Instituțiile Financiare Participante.

Creditarea antreprenorilor din Programele FIDA este efectuată la condiții avantajoase și asistență oferită de rețeaua AGROinform este complexă și de calitate. Cei care sunt interesați în dezvoltarea afacerilor proprii prin accesarea finanțărilor la condiții avantajoase sunt rugați să apeleze la serviciile rețelei AGROinform.

Informații suplimentare pot fi obținute la numărul de telefon (22) 23 77 30 sau la rețeaua AGROinform.

Abonarea - 2011

BUSINESSUL AGRICOL
REVISTĂ DE ANALIZĂ ȘI INFORMARE

- **noutăți și evenimente în sectorul agricol din Republica Moldova**
- **persoanele de succes în domeniul agriculturii**
- **exemple de decizii strategice în sectorul agrar**
- **monitoring-ul pieții agrare, date noi ale cercetărilor agricole**
- **practici agricole**
- **întrebări actuale și consultanță în domeniul agricol**

6 luni – 70 lei 50 bani
1 an – 141 lei

Abonamentele pot fi efectuate prin:

Poșta Moldovei
Moldpresa
Ediții Periodice

Abonamentele pot fi perfectate la orice oficiu poștal
Indici de abonare PM21925 21782

Republica Moldova, salvată de agricultură

Relațiile tensionate cu Rusia ar putea afecta exporturile Moldovei

Principalul motor al creșterii economice a Basarabiei este agricultura, exporturile fiind de asemenea un factor important ce a adus la ieșirea din recesiune a vecinilor de peste Prut. Agricultură a salvat anul acesta țara din criză, fiind urmată de industrie. Moldova a înțrecut în acest fel evoluția economică a Ucrainei, a Rusiei și a României.

În primele nouă luni ale anului, Produsul Intern Brut (PIB) al Republicii Moldova a crescut cu 6,5% față de aceeași perioadă a anului trecut și a însumat 52,2 miliarde de lei, adică aproape 3,3 miliarde de euro.

Potrivit datelor difuzate de Biroul Național de Statistică, cele mai spectaculoase evoluții s-au înregistrat în agricultură, cu 6,6% mai mult decât anul trecut, și în industrie, care a crescut cu 6,4%. Perioada de criză a fost bătută în Moldova, în acest segment, de recolta bogată, dar și de conjunctura internațională care au dus la creșterea exportului de produse agricole.

Federația Rusă, principalul client

„Principalul partener comercial al Moldovei, Federația Rusă, a importat anul acesta cu 36% mai multă marfă autohtonă”, a declarat Valeriu Lazăr, vicepremierul țării. Datele arată că, la capitolul agricultură, cel mai bine s-au exportat cerealele, legumele, fructele și vinurile.

Astfel, Moldova a reușit să vândă celorlalte țări produse agricole în valoare de circa 450 de milioane de dolari. Cifra reprezintă 45% din totalul exporturilor în primele nouă luni ale anului.

S-a recuperat 87% din scăderea de anul trecut

Statisticile mai arată și că sectorul serviciilor a trecut anul acesta de criză

cu o creștere de 5,1%. Construcțiile au reușit, după doi ani de cădere drastică, să înregistreze o creștere de 3,9%.

Consumul intern, care anul trecut s-a prăbușit cu 17,1%, și-a revenit anul acesta, înregistrând o creștere de 4,2%. „Sunt câțiva factori care au cauzat această creștere: 2009, fiind un an de criză, a generat scăderi foarte mari în sectoare ca transporturile, construcțiile, comerțul extern. Asta a dus la scăderea PIB-ului. Creșterea din acest an nu face altceva decât să compenseze în proporție de circa 87%, ceea ce s-a pierdut în 2009 față de 2008”, a explicat doctorul în economie Mihai Bologan.

În același timp, expertul mai crede că pentru o relansare veritabilă a economiei moldovenești este nevoie de o reformă considerabilă, precum descurajarea activităților economice „la negru”, scăderea birocrăției, simplificarea procesului de achitare a impozitelor, susținerea micilor producători și condiții mai bune pentru antreprenori.

Stranierii, finanțatori ai consumului

Pe de altă parte Alexandru Fală, expert în cadrul Institutului IDIS „Viitorul”, susține că toate creșterile sunt fișești, în condițiile în care în 2009 s-au înregistrat căderi importante în toate sectoarele economiei.

„Economia Moldovei rămâne în continuare bazată pe consum, care e finanțat în mare parte din transferurile bănești ale moldovenilor plecați la muncă peste hotare. Un asemenea model nu e unul pe termen lung. De aceea trebuie reorientată economia spre investiții și export”, afirmă Alexandru Fală.

În opinia lui Mihai Bologan, PIB-ul va putea crește și mai mult, doar atunci când banii moldovenilor vor fi investiți în economie. „Acum însă PIB-ul se bazează în mare parte pe activitățile de import”, a precizat Bologan.

Creștere cu 10% și pentru 2011

Premierul Vlad Filat, aflat la Bruxelles, se arăta extrem de optimist și susținea că Republica Moldova va avea o creștere de 7% în acest an, iar pentru anul 2011 a prevăzut o creștere economică de 10%. În schimb, Valeriu Lazăr, vicepremier, ministru al Economiei, este mai sceptic și prognozează pentru anul acesta o creștere de cel mult 5%. În același timp, Lazăr se arată îngrijorat de ponderea mare în PIB a consumului și mai ales a veniturilor fiscale.

„Ultimul fenomen denotă că presiunea fiscală asupra mediului de afaceri nu a scăzut și aici Guvernul mai are de făcut multe pentru scoaterea presiunii

fiscale de pe business”, a declarat pentru „Adevărul” vicepremierul.

Expertii din domeniu sunt de părere că perpetuarea crizei politice din Moldova, alături de revenirea lentă a economiei unor state membre UE, printre care România și Italia, inhibă creșterea exporturilor Moldovei.

Alexandru Fală evidențiază incertitudinea relațiilor cu Rusia. „Ultima se poate prefigura în măsuri prohibitive pentru exportul produselor moldovenești pe piața Rusiei. Moscova ar putea utiliza anumite măsuri contra moldovenilor care lucrează «la negru» în Rusia, în felul acesta reducând remiterile ce vin în Moldova din Rusia”, susține expertul. Specialiștii sunt de părere că saltul economic din acest an la nivel de țară nu se resimte imediat și în îmbunătățirea nivelului de trai al populației.

„E nevoie de rezultate economice mult mai bune pentru ca și oamenii de rând să le simtă”, explică Alexandru Fală.

Țările în tranziție: evoluția PIB-ului

Țara	2010	2009
Uzbekistan	8,3%	8,1%
Kazakhstan	7,5%	1,2%
Belarus	6,8%	0,2%
Moldova	6,5%	-6,5%
Tadjikistan	5,6%	3,4%
Ucraina	5%	-15,1%
Estonia	4,7%	-13,9%
Azerbaidjan	4,1%	9,3%
Rusia	3,6%	-7,9%
Armenia	2,1%	-14,2%
Ungaria	1,1%	-6,7%
Bulgaria	-0,1%	-4,9%
România	-1,9%	-7,1%
Grecia	-4,1%	-2,3%

După Adevărul

Lumea se confruntă cu o scumpire dramatică a mâncării. Ce ne așteaptă în 2011

Grâu, porumb, rapiță, cafea, zahar, cauciuc, cacao, bumbac, soia, orez: toate produsele agricole s-au scumpit masiv în anul 2010, unele ajungând la niveluri istorice de preț. Cine este de vină și ce ne așteaptă anul viitor?

La multe produse, creșterea prețurilor s-a accelerat chiar în luna decembrie. Cumpărătorii de pe piețele cu livrare fizică din lume s-au comportat de parcă n-ar mai fi marfă, iar investitorii, pariind pe avansul continuu al prețurilor și în 2010, vor să-și umple portofoliile cu aceste contracte.

La 23 decembrie, pe piața la termen din Chicago, bumbacul cu

livrare în luna martie a ajuns la cea mai ridicată cotație din istorie (159 de cenți livra-circa 450 de grame). Prețul s-a dublat în mai puțin de un an. În aceeași zi, zahărul cu același termen de livrare era cota la cel mai înalt nivel din ultimii 29 de ani (33,65 cenți livra), o creștere de peste 50% în ultimele 12 luni. Cotația pentru cafeaua arabică a ajuns la 220 de cenți livra, adică cea mai mare cotație din ultimii 13 ani.

La Paris, grâul cu livrare în ianuarie s-a apropiat de cotația record de 261 de euro pe tonă, de acum doi ani, prețurile crescând cu 70% de la începutul anului. Porumbul s-a scumpit cu 46%, soia cu 28%.

DE VINĂ SUNT VREMEA ȘI CHINA

Plouă prea mult sau prea puțin. După seceta care a lovit Rusia, vara trecută, cu consecințe directe asupra cotațiilor la grâu, fenomenul climatic cu impact direct asupra producției și, implicit, a prețurilor se numește la Niña, fenomenul opus al mai cunoscutului il Nino. Peste Estul Australiei a plouat masiv în ultimul timp, cu efecte directe asupra recoltelor de grâu sau zahăr, regimul pluviometric s-a schimbat semnificativ și în Pakistan sau India, în timp ce seceta

bântuie deja America de Sud. La oscilațiile climatice se adaugă și cererea mereu crescândă, despre care sunt temeri că nu poate fi susținută mereu de producție, creștere susținută mai ales de China. Creșterea cererii de produse agricole venită din partea țării asiatice este de patru ori mai mare decât cea a Europei, iar măsurile luate de Beijing pentru a mai atenua creșterile prețurilor sunt limitate.

CE URMEAZĂ

Dacă la începutul verii presiunile pe prețuri păreau să se mai domolească, cotațiile, mai ales

cele ale grâului, au fost alimentate, în al doilea semestru, de seceta din Rusia (unul dintre marii producători ai lumii) și de scăderea estimărilor referitoare la producție, întâi în Statele Unite și apoi în Australia.

„Lecția lui 2010? Se poate întâmpla ce e mai rău” spune Emmanuel Jayet, responsabil cu cercetările de pe piața cerealelor la Societe Generale, citat de Les Echos.

Pentru 2011, această tendință de creștere a prețurilor riscă să continue. Seceta din Argentina poate avea un impact major asupra recoltelor de porumb, grâu și soia.

AGRO RO

Inform

PENTRU O AGRICULTURĂ DE PERFORMANȚĂ

Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie
l m m j v s d	l m m j v s d	l m m j v s d	l m m j v s d	l m m j v s d	l m m j v s d
1 2	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3	1	1 2 3 4 5
3 4 5 6 7 8 9	7 8 9 10 11 12 13	7 8 9 10 11 12 13	4 5 6 7 8 9 10	2 3 4 5 6 7 8	6 7 8 9 10 11 12
10 11 12 13 14 15 16	14 15 16 17 18 19 20	14 15 16 17 18 19 20	11 12 13 14 15 16 17	9 10 11 12 13 14 15	13 14 15 16 17 18 19
17 18 19 20 21 22 23	21 22 23 24 25 26 27	21 22 23 24 25 26 27	18 19 20 21 22 23 24	16 17 18 19 20 21 22	20 21 22 23 24 25 26
24 25 26 27 28 29 30	28	28 29 30 31	25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29	27 28 29 30
31				30 31	